

Oulun yliopiston oma poika Marcelo kertoo miksi lukukausimaksut ovat huono idea! Helsingin Sanomien Nyt-liite esittelee Oulun yliopiston jatko-opiskelija Werner Marcelo Goldmannin syitä tulla opiskelemaan Ouluun. Jutussa Marcelo asettuu vastustamaan lukukausimaksuja ja kertoo hallitukselle miksi ne ovat huono idea. Nyt-liitteen jutun voi lukea täältä: <http://nyt.fi/a1305894898184>

Kotialbumi

Yliopistojen lukukausimaksut ovat huono idea – tämä mies kertoo hallitukselle, miksi

KOTIMAA

10.11.2014 @ 12:17 | PÄIVITETTY 10.11.2014 @ 17:25 JUTTA SARHIMAA<URL> nyt.fi/a1305894898184

Yliopisto-opiskelijoiden sekä -opettajien mielestä hallituksen kaavailemat lukukausimaksut ulkomaisille opiskelijoille ovat huono idea. Selvitimme, onko asia näin.

"Mihin liemeen olen oikein joutunut?"

Sanat kaikuivat **Werner Marcelo Goldmannin** korvissa kun hän saapui Suomeen elokuussa 2010.

Meksikolainen Goldmann, 22, oli kaukana kotoa. Hän ei ymmärtänyt sanaakaan suomea, ja sen äänteetkin kuulostivat oudoilta.

Vaikka Goldmannia pelotti, hän oli samaan aikaan järkyttävän innoissaan. Hän oli hypännyt tuntemattomaan, hakenut ja päässyt opiskelemaan maisterintutkintoaan kaikista maista juuri Suomeen – ilmaiseksi!

Aivan uskomaton tuuri!

Ja juuri kreivin aikaan. Jos Goldman olisi ollut tulossa Suomeen kuutisen vuotta myöhemmin, olisi Suomi aivan aluksi esittänyt hänelle todennäköisesti laskun. Eikä Goldmanilla olisi ollut varaa sellaista maksaa.

Lasku tulee seuraaville tulijoille, jos hallituksen kaavailut etenevät laiksi asti.

Toissa viikolla opetusministeriö lähetti lausuntokierrokselle ehdotuksen yliopisto- ja ammattikorkeakoululakien muuttamisesta niin, että Euroopan Unionin ja Euroopan talousalueen eli Eta-maiden ulkopuolelta tuleville opiskelijoille tutkinto-opiskelusta tulisi maksullista.

Suomessa opiskelee tätä nykyä vuosittain noin **20 000 ulkomaista opiskelijaa**. Heistä kolme neljästä, 77 prosenttia, tulee EU:n ja Eta-alueen ulkopuolelta.

Näille 77:lle prosentille rapsahtaisi siis tulevaisuudessa lukukausimaksu, jonka minimirajaksi opetusministeriö ehdottaa **4 000 euroa lukuvuodessa**.

Se tarkoittaa, että kaikkien suomalaisten yliopistojen ja korkeakoulujen pitäisi laskuttaa tutkintoon tähtäävästä opiskelusta tietyltä ryhmältä **vähintään** tuo rahamäärä.

Jos ehdotus menee eduskunnassa läpi, sen on määrä tulla voimaan jo reilun vuoden päästä, vuonna 2016.

Werner Marcelo Goldmann pitää itseään esimerkkinä siitä, miksi tuota lakia ei pitäisi säätää.

Saksalaista ja bolivialaista sukujuurta oleva Goldmann opiskeli kemian tekniikkaa Meksikon Monterrey Institute of Technology -yliopistossa.

Meksikossa yliopistot jakautuvat julkisiin ja yksityisiin.

Yksityiset, kuten Monterrey, ovat työmarkkinoilla arvostetumpia ja opetukseltaan laadukkaampia, mutta niistä on maksettava lukukausimaksu. **Monterreyssa se on noin 8 000 euroa per lukuvuosi.**

Keskiluokkaisten vanhempien lapsena Werner Marcelo Goldmannilla ei olisi ollut missään nimessä varaa Monterreyssä opiskeluun, ellei hän olisi saanut stipendiä hyvän koulumenestyksensä ansiosta.

Stipendi kattoi 90 prosenttia lukukausimaksuista. Ikionnellinen Goldmann heittäytyi opintoihin, joihin kuului paljon laboratorioharjoituksia ja -kokeita.

Toukokuussa 2010 Goldmann oli valmis kandidaatti ja umpikujassa. **Stipendistä ei ollut enää mitään jäljellä, mutta Goldmann olisi halunnut jatkaa opintojaan ja laajentaa osaamistaan.**

Vaihtoehtoja pohtiessaan hän löysi netistä Euroopan komission yhteistyöohjelman, joka oli tarkoitettu "kynnysvaltioille", Meksikon kaltaisille ei-länsimaihin kuuluville "kehittyville maille", Goldmann selittää.

Yhteistyömaiden listalta Goldmann valitsi Suomen esimerkiksi Belgian ja Puolan sijasta kolmesta syystä:

1. Oulun yliopistosta löytyi hyvältä kuulostava biomekaniikan koulutusohjelma.

2. Suomessa ei tarvinnut maksaa lukukausimaksuja vaan koulutus oli kaikille ilmaista. Goldmann kyllä selviäisi Meksikoa korkeammista elämiskustannuksista yhteistyöohjelmaan kuuluvan stipendin avulla, jos hänen ei tarvitsisi maksaa erikseen koulutuksesta.

3. Goldmann tiesi Suomen valttikortista:

"Suomen koulutusjärjestelmä on maailman paras. Eikä vain peruskoulutasolla."

Goldmannia ei siis haitannut, että Suomi ei juhli kansainvälisten yliopistovertailujen kärkisijoilla. Suomen yläkoululaisille teetetyissä Pisa-testeissä keräämä maine tihkui hänen mielessään aina korkeakoulutukseen saakka.

Tietysti todellisuus petti Goldmannin mahdolloman korkealle nostetut odotukset, mutta sekään ei häntä haitannut.

"Kun tänne saapui, tajusi pikku hiljaa, ettei koulutuksen taso ollut mitenkään toisesta maailmasta, mutta hyvää se silti oli", Goldmann kertoo innoissaan.

Vaikka Oulussa opiskelu oli erilaista, paljon teoriapohjaisempaa ja itsenäisempää, kuin ryhmitöihin panostaneessa Monterreyssä, Goldmann sopeutui. Hän valmistui sovitusti kahdessa vuodessa maisteriksi ja tutkii nyt päivätyönään biomassan jalostusmahdollisuuksia Oulun yliopistolla toimivassa bioekonomian tutkimusryhmässä.

Goldmann aikoo jäädä Suomeen pysyvästi: hänellä on suomalainen tyttöystävä, ystävät ja asuntosäästötili. Haaveissa siintää oma kesämökki.

Niin, lukukausimaksuissa ei kyse ole vain taloudesta vaan esimerkiksi siitä, ketkä Suomeen saavat tulla. Suomesta on tullut Goldmannille uusi koti.

"Odotan edessä hämmöttävää elämää. Suomi on minulle paras paikka maailmassa juuri nyt", rakastunut Goldmann kertoo.

Käytännössä Goldmann on ulkomainen opiskelija, jollaisista suomalaiset päättäjät öisin haaveilevat: vastineeksi vaivaisesta kahden vuoden korkeakoulutuksesta Goldmann on sitoutunut maksamaan verorahoja Suomeen koko loppuikänsä.

Silti hallitus on sulkemassa oven Goldmannin ja hänen kaltaistensa nenen edestä.

Mutta miksi näin sitten tehtäisiin?

Lukukausimaksun kannattajat ovat vakuuttuneita siitä, että **yliopistot ja korkeakoulut saisivat helpotusta rahahuoliinsa** ja ne voisivat parantaa opetuksen ja tutkimuksensa laatua.

Näin ajattelee esimerkiksi kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Arto Satonen**.

Juuri Satonen teki lukukausimaksujen käyttöönotosta **kaksi vuotta sitten lakialoitteen**, jonka allekirjoitti 117 kansanedustajaa, lähinnä perussuomalaisista, keskustasta ja kokoomuksesta.

Kannattajien mukaan **lukukausimaksut tekisivät Suomesta houkuttelevamman opiskelukohteen**. Esimerkiksi Aasian maissa koulutuksen maksuttomuutta voidaan pitää merkinä sen huonosta laadusta ja koulutuksen kalleutta vastaavasti takeena sen hyvästä laadusta.

Kannattajien mukaan **maksut parantaisivat Suomeen saapuvaa opiskelija-ainesta** ja karsisivat pois niitä, jotka keinottelevat ottamalla hyödyt verorahoilla kustannetusta maksuttomasta koulutuksesta ja palaavat valmistuttuaan takaisin kotimaahansa.

Taustalla voi vaikuttaa myös se, että lukukausimaksujen jälkeen Suomeen tulisi nykyistä vähemmän opiskelijoita länsimaiden ulkopuolelta.

Esimerkiksi Ruotsissa otettiin käyttöön vuonna 2011 samanlaiset lukukausimaksut EU- ja Eta-alueen ulkopuolelta tuleville opiskelijoille kuin mitä Suomeen nyt kaavaillaan.

Tulos: EU:n ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden määrä putosi välittömästi puoleen eikä se ole kohonnut enää lähellekään lähtötasoa.

Lukukausimaksujen vastustajien mukaan **Suomen maksuttomalle koulutukselle perustuva maine maailmalla kokisi valtavan inflaation ja Suomeen tulevien ulkomaisten opiskelijoiden määrä romahtaisi**, juuri kun Suomi on pääsemässä kansainvälistymisen kelkkaan.

Etenkin vähemmän tunnettujen maakuntakorkeakoulujen, kuten Goldmannin maisterinopintojen ahjon eli Oulun yliopiston, olisi vaikeampi houkutella ulkomaisia

opiskelijoita. Näiden **koulujen opiskelijamäärät vähenisivät ja talousvaikeudet kasvaisivat.**

Toisin kuin yleisesti luullaan, lukukausimaksut aiheuttaisivat **tulojen menetyksiä valtiolle pitkällä tähtäimellä.**

Väitettä tukee tuore esiselvitys¹, jonka mukaan juuri opiskeluiässä Suomeen saapuvat ja hyvin sopeutuneet maahanmuuttajat ovat sitä parasta A-ryhmää: he toisivat parhaimmillaan valtiolle lähes 200 000 euron nettohyödyn.

1= Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) ja kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen (CIMO) teettämä esiselvitys ulkomaalaisten korkeakouluopiskelijoiden taloudellisista vaikutuksista.

Esiselvitystä tukee myös lukukausimaksut käyttöön ottaneessa Tanskassa tehty tutkimus. Sen mukaan juuri EU:n ulkopuolelta tulevat opiskelijat tuottaisivat kaikista ulkomaalaisista opiskelijoista eniten taloudellista hyötyä pidemmällä, 20–40 vuoden tähtäimellä.

Siis he, joiden edestä ovea kammetaan kiinni kaikkein kiihkeimmin, ovat todellisuudessa kaikista tuottoisimpia.

Opiskelijajärjestöt vastustavat lukukausimaksuja, luonnollisesti, mutta niin tekevät myös myös yliopistojen opettajat ja tutkijat.

Tieteentekijöiden ja opettajien liittojen kannanoton mukaan **maksut vahingoittaisivat yliopistojen ja korkeakoulujen kansainvälistymistä.**

Näin ajattelee myös suomalaistunut Werner Marcelo Goldmann. Lukukausimaksut olisivat olleet hänelle ylitsepääsemätön este Suomeen tulolle.

"Jos maisterinkoulutukseni Suomessa olisi maksanut 4 000 euroa lukukaudessa, en olisi varmaan valinnut Suomea. Olisin luultavasti katsonut muita, halvempia vaihtoehtoja."

Vain tietyistä maanosista tuleville opiskelijoille kohdistetut maksut askarruttavat Goldmannia. Kyse on kokonaisen maailman poissulkemisesta.

"Se on kuin yritys puhua tulijoita ympäri: 'Jos teidän on aivan pakko tulla tänne, saatte kyllä maksaa meille jotakin'", Goldmann kuvailee.

Goldmann lausuu ääneen myös monien suomalaisopiskelijoiden mieliä kalvavan epäilyn siitä, että ensimmäisen maksuille annetun pikkusormen jälkeen menisi koko käsi.

Ulkomaisille opiskelijoille kohdistetut lukukausimaksut voisivat johtaa lopulta koko yliopistokoulutuksen maksullisuuteen. Tällaista on aikojen saatossa ehdotettukin esimerkiksi Elinkeinoelämän keskusliiton sekä valtiovarainministeriön tahoilta.

"Kun odotetut taloudelliset edut eivät kilahtaisikaan tilille, yliopistot ja hallitus yrittäisivät pyytää rahaa EU-maista tulevien koulutuksesta. Kun sekään ei toimisi, ne yrittäisivät tehdä niin suomalaisille opiskelijoille", Goldmann sanoo.